

22/05/2017

Emprenedoria social i ambiental a Catalunya

Múltiples iniciatives alternatives al mercat apareixen a Catalunya, prenent com a referència l'economia social i solidària i buscant en l'intercanvi i les monedes socials una alternativa de vida. En un estudi dut a terme per investigadors de la UAB queda reflectit el nou model d'economia que ens trobem actualment, on les propostes col·laboratives i solidàries prenen notable rellevància.

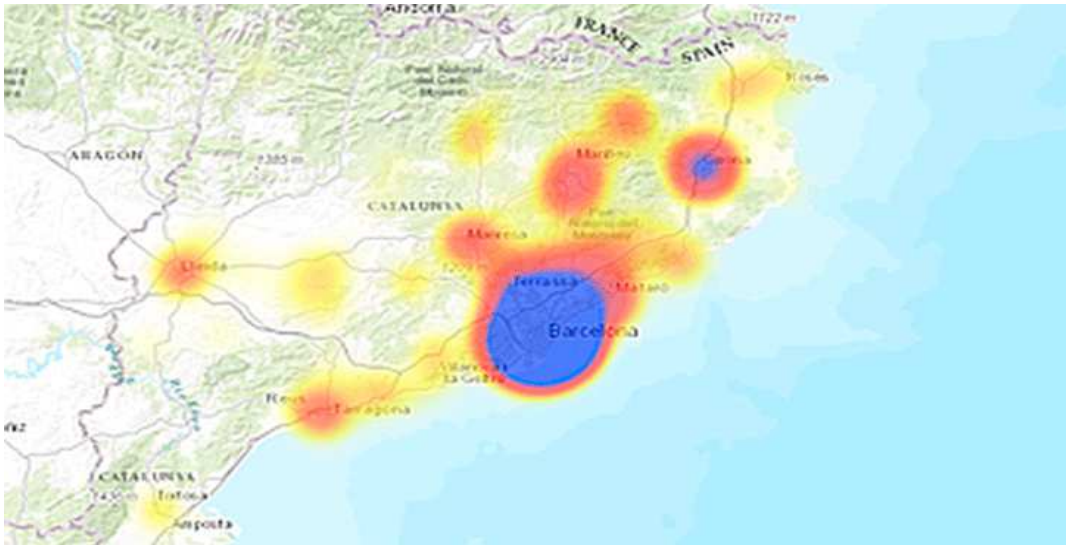
Istockphoto/IconicBestiary

Un estudi sobre l'emprenedoria social i ambiental a Catalunya mostra com a partir de la crisi econòmica es multipliquen el número d'aquestes iniciatives liderades majoritàriament per graduats universitaris de procedència urbana.

El projecte *Social entrepreneurship: local embeddedness, social networking sites and theoretical development* - ENCLAVE (2013-2016), finançat pel MINECO (CSO2012-32635), ha posat de relleu la importància de la crisi econòmica per explicar l'emergència del camp de l'emprenedoria social i ambiental a l'Estat en general i a Catalunya en particular.

A partir de l'anàlisi de 43 entrevistes en profunditat a emprenedors i emprenedores, de les 93 respostes a una enquesta on-line adreçada a aquest col·lectiu i d'una base de dades que recull informació sobre 347 organitzacions catalanes amb objectius

explícits socials o ambientals, ha estat possible mostrar com la crisi econòmica ha tingut un efecte determinant en el desenvolupament d'aquest fenomen, amb un 60% de les iniciatives aparegudes amb posterioritat al 2008, any d'inici de la crisi.

Els elements clau d'aquest fenomen són els següents:

Un context de transformació estructural. L'augment de l'atur (especialment l'atur juvenil que va arribar a ser del 45%), les retallades pressupostàries en general i en el Tercer Sector en particular, la desaparició de les Caixes d'Estalvis i les seves obres socials (amb inversions de més de 2000 milions d'euros a l'any 2008, ràpidament decreixents en els següents fins a la seva desaparició al 2014) i la concentració del sector bancari, són factors que coadjuven a l'emergència d'un nou camp d'actuació, l'emprenedoria social i ambiental.

Aparició de l'etiqueta "emprenedoria social" promoguda pels Bancs i les administracions públiques. A Espanya i Catalunya no es comença a popularitzar aquesta denominació fins el 2010, al mateix temps que els bancs més importants posaven en marxa programes d'emprenedoria social: el programa Momentum, patrocinat pel Banc Bilbao Vizcaya i l'escola de negocis ESADE i, un any més tard, el programa d'empresariat social llançat per La Caixa amb el suport de l'IESE.

Al 2011, la Generalitat de Catalunya va posar en marxa el programa *@EmprenSocial* per donar suport al desenvolupament d'iniciatives d'emprenedoria social.

A nivell europeu, la *Social Business Initiative* va ser aprovada al mateix any amb l'objectiu d'augmentar la seva visibilitat i millorar l'accés al finançament.

Alternativa d'auto-ocupació de persones amb majoria de graduats universitaris, de procedència urbana, en el sector serveis, amb genuïnes motivacions socials i ambientals, que posen en marxa iniciatives amb el seus estalvis, majoritàriament, però combinats de forma secundària amb altres fonts de finançament i amb el suport dels serveis de creació de empreses públics i privats.

Finalment, esmentar que de forma paral·lela a l'emergència d'aquest nou camp d'actuació, múltiples iniciatives alternatives en el mercat apareixen a Catalunya, prenent l'economia social i solidària com a models i buscant en l'intercanvi i les monedes socials una alternativa de vida.

En definitiva, estem davant un camp disputat i en ràpida transformació que proporciona un espai de vida i treball a un segment de la població catalana.

José Luis Molina

Departament d'Antropologia Social i Cultural

Universitat Autònoma de Barcelona

joseluis.molina@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)